

NOTAT

1. december 2011
J.nr. 2301/1199-0014
Ref. rvn
Energiforsyning

Side 1/11

Vejledning om ændrede regler i tilslutningsbekendtgørelsen

1. Indledning

Energistyrelsen har udstedt en ny tilslutningsbekendtgørelse: bekendtgørelse nr. 690 af 21. juni 2011 om tilslutning m.v. til kollektive varmforsyningsanlæg.

Der er foretaget ændringer i forhold til bekendtgørelse nr. 31 af 29. januar 2008 (den gamle tilslutningsbekendtgørelse) i anledning af ikrafttrædelse af nye regler om bindingsperiode og opsigelsesvarsel i lov om visse forbrugerftaler (lov nr. 451 af 9. juni 2004, som ændret ved lov nr. 492 af 12. juni 2009).

Derudover har en konkret sag om forblivelsespligt (Energiklagenævnets afgørelse af 27. juli 2009, j.nr. 1021-230, om forblivelsespligt til Ådum Kraftvarmeværk A.m.b.a.), gjort Energistyrelsen opmærksom på, at der er behov for præcisering af den gamle tilslutningsbekendtgørelses fritagelses- og dispensationsmuligheder, som har ført til ændring af §§ 15 og 17.

Endvidere er der foretaget mindre ændringer og opdateringer af bekendtgørelsen.

2. Hovedprincipper for tilslutningspligt

Tilslutningsbekendtgørelsen giver kommunalbestyrelsen mulighed for at pålægge ny og eksisterende bebyggelse tilslutningspligt til et kollektivt varmforsyningsanlæg.

Når en bebyggelse allerede bliver forsynet fra det kollektive varmforsyningsanlæg, medfører et påbud om tilslutningspligt, at bebyggelsen skal forblive tilsluttet anlægget. Det kaldes også forblivelsespligt. Som udgangspunkt skal dem, som har fået et påbud om tilslutningspligt, senest tilslutte sig den kollektive forsyning efter 9 år. For dem, der allerede er tilsluttet, gælder påbuddet om forblivelsespligt med det samme.

I den nye tilslutningsbekendtgørelse skelnes der mellem tilslutningspligt for dem, der ikke er tilsluttet den kollektive forsyning, når kommunalbestyrelsen afgiver påbuddet, og forblivelsespligt for dem, der allerede frivilligt havde tilsluttet sig, inden kommunalbestyrelsens påbud.

En beslutning om at pålægge en ejendom tilslutnings- eller forblivelsespligt indebærer ikke, at ejendommen skal tilsluttes fysisk. Et påbud om tilslutnings- eller forblivelsespligt indebærer heller ikke en aftagepligt fra det kollektive varmforsyningsanlæg. Et påbud om tilslutnings- eller forblivelsespligt indebærer derimod kun en forpligtelse til at bidrage økonomisk til anlægget. Dvs. at man kan blive forpligtet til at betale tilslutningsafgiften, som er et engangsbeløb, og de såkaldte faste årlige afgifter. Ved påbud om forblivelsespligt skal der dog ikke betales en tilslutningsafgift, idet ejendommen allerede er tilsluttet.

Reguleringen indeholder flere fritagelses- og dispensationsmuligheder. Der er fritagelsesmuligheder for eksisterende bebyggelse, f.eks. for bebyggelse, som er indrettet med visse vedvarende energianlæg. Eksisterende lavenergibygninger kan heller ikke kræves tilsluttet, mens nybyggeri, der opføres som lavenergibyggeri, har krav på dispensation. Desuden kan folkepensionister kræve dispensation fra tilslutningspligten. Kommunalbestyrelsen har derudover mulighed for at give dispensation i særlige tilfælde.

Når man har fået en fritagelse eller dispensation fra tilslutnings- eller forblivelsespligten, kan man opsig varmeleveringen, hvorefter man ikke længere skal bidrage til anlægget. Et kollektivt varmforsyningsanlæg kan dog have stillet betingelser for opsigelsen. Der kan f.eks. – såfremt det fremgår af leveringsbetingelserne eller vedtægterne – gælde et opsigelsesvarsel eller kræves en udtrædelsesgodtgørelse ved opsigelsen. Ved udtrædelsesgodtgørelsen betaler man for sin del af restgælden i anlægget således, at de tilbageværende forbrugere ikke stilles ringere, end de ville være stillet, hvis udtræden ikke var sket. Det er en gyldighedsbetingelse i henhold til varmforsyningsloven, at disse betingelser vedrørende opsigelsesvarsel eller udtrædelsesgodtgørelse er anmeldt til Energitilsynet.

3. Ændring i anledning af forbrugeraftalelovens regler om bindingsperiode og opsigelsesvarsel

Med ændringen af forbrugeraftaleloven i 2009 fremgår det nu af forbrugeraftalelovens § 25, stk. 1, at en forbruger kan opsig en aftale om løbende levering af varer eller tjenesteydelser med 1 måneds varsel, når der er gået 5 måneder efter aftalens indgåelse. Forbrugeraftalelovens § 25, stk. 1, finder anvendelse, medmindre opsigelsesvarslet er reguleret i eller i medfør af anden lovgivning, jf. forbrugeraftalelovens § 25, stk. 2.

Reglerne om tilslutnings- og forblivelsespligt er en eksisterende undtagelse til forbrugeraftalelovens bestemmelse om opsigelsesvarsel og bindingsperiode. Ejere af bebyggelse, der er pålagt tilslutnings- eller forblivelsespligt til den kollektive varmforsyning, kan opsig deres levering, men skal efter tilslutningsbekendtgørelsens § 7, stk. 1, nr. 1, alligevel betale de faste afgifter til den kollektive forsyning, også efter opsigelsesterminen er udløbet.

Forbrugeraftalelovens nye regler om maksimum opsigelsestermin udhuler imidlertid kommunalbestyrelsens mulighed for at pålægge forblivelsespligt, idet en forbruger, på grund af det korte opsigelsesvarsel på 1 måned, kan nå at opsig varmeleveringsaftalen inden forblivelsespligten bliver pålagt.

Forblivelsespligt indebærer, at en ejendom, som allerede forsynes fra et kollektivt varmforsyningsanlæg, bliver forpligtet til at forblive tilsluttet dette. En afgørelse om forblivelsespligt

skal efter tilslutningsbekendtgørelsens § 4 og forvaltningslovens § 19 sendes i høring til forbrugerne. Høringsperioden efter tilslutningsbekendtgørelsen er på 4 uger, men der går ofte længere tid inden kommunalbestyrelsen træffer endelig afgørelse om et tilslutnings- eller forblivelsesprojekt.

Problemet opstår kun i forhold til forblivelsespligt, idet en beslutning om forblivelsespligt får virkning med det samme. En beslutning om tilslutningspligt for bebyggelse, der ikke allerede er tilsluttet den kollektive forsyning, kan som udgangspunkt først få virkning efter 9 år. Ved at opsigse varmeleveringsaftalen inden forblivelsespligt bliver pålagt, kan man således udskyde tilslutningsforpligtelsen med 9 år.

Forblivelsespligt antages at være et mindre indgribende styringsmiddel end tilslutningspligt for bebyggelse, der ikke var tilsluttet i forvejen. Derfor sikrer den nye tilslutningsbekendtgørelse, at kommunalbestyrelsen fortsat kan anvende dette styringsmiddel. Når et forblivelsesprojekt er sendt i høring, kan opsigelse af en varmeleveringsaftale, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 11, stk. 2, ikke få virkning, før kommunalbestyrelsen har truffet beslutning om projektet. Opsigelsen vil dog kun kunne sættes i bero i højst 12 måneder efter projektet er sendt i høring. Dette må antages at give kommunen en rimelig tidsperiode til at behandle projektet inden for.

En opsigelse, som fjernvarmeværket modtager i den periode, hvor opsigelsen ikke kan få virkning, vil kunne have effekt efter perioden er udløbet, såfremt:

- forblivelsesprojektet ikke bliver godkendt, eller
- den pågældende bygning har fået fritagelse/dispensation, og
- betingelserne for opsigelse (opsigelsesvarsel, bindingsperiode og evt. udtrædelsesgodtgørelse) i øvrigt er opfyldt.

Udsættelse af opsigelsens virkning efter § 11, stk. 2, ændrer ikke på eventuelle krav ift. opsigelsesvarsel/bindingsperiode og vurderingen af, om disse krav er overholdt. Ved vurdering af, om opsigelsesvarsel og bindingsperiode er opfyldt, skal perioden, hvor opsigelsen er sat i bero, således tælles med.

I henhold til Energitilsynets praksis kan et kollektivt varmforsyningsanlæg ikke gennem sine vedtægter eller leveringsbestemmelser pålægge forbrugerne en bindingsperiode, der ligger ud over en opsigelsesperiode på 18 måneder. For forbrugere, der er tilsluttet efter 1. januar 2010, er opsigelsesperioden én måned efter en bindingsperiode på 5 måneder.

4. Ændring af fritagelses- og dispensationsmuligheder

4.1. Fritagelse og dispensation ved påbud om tilslutningspligt og forblivelsespligt

I Ådum-sagen (Energiklagenævnets afgørelse af 27. juli 2009, j.nr. 1021-230) er der rejst spørgsmål om, hvorvidt tilslutningsbekendtgørelsens fritagelsesmuligheder gælder ved påbud om forblivelsespligt. Energiklagenævnet har udtalt følgende i sagen:

“Energiklagenævnet bemærker i den forbindelse vejledende, at såfremt en ejendom allerede forsynes fra en kollektiv forsyning, betyder en pålagt tilslutningspligt, at ejendommen skal forblive tilsluttet (forblivelsespligt). Forblivelsespligt er således tilslutningspligt, og tilslutningsbekendtgørelsens regler om

fritagelse fra tilslutningspligten finder derfor fuldt ud og direkte anvendelse ved forblivelsespligt[...]”

For nogle af fritagelsesmulighederne giver det imidlertid ikke mening at gøre dem gældende ved påbud om forblivelsespligt. Det gælder f.eks. fritagelsesmulighederne for bygninger, der forsynes med elvarme, og for bygninger, der påregnes nedrevet inden for en kortere årrække.

Bygninger, hvor omstilling til kollektiv varmforsyning på grund af nødvendige, større installations- eller bygningsmæssige ændringer vil være uforholdsmæssig bekostelig, kan ikke kræves tilsluttet et kollektivt varmforsyningsanlæg. Hvis man frivilligt har tilsluttet sig alligevel, vil det ikke give mening, hvis man kunne påberåbe sig bestemmelsen ved et påbud om forblivelsespligt. Når investeringen i tilslutningen én gang er foretaget, er hensynet bag denne fritagelsesmulighed ikke relevant i forhold til pålæg om forblivelsespligt.

Det samme gælder fritagelsesmuligheden for bygninger, der påregnes nedrevet inden for en kortere årrække. Disse bygninger kan heller ikke kræves tilsluttet. Hvis ejeren har besluttet at tilslutte bygningen på trods af, at den påregnes nedrevet, er hensynet bag fritagelsesmuligheden ikke relevant i forhold til pålæg om forblivelsespligt.

I den nye tilslutningsbekendtgørelse er fritagelsesmulighederne ved påbud om forblivelsespligt derfor indskrænket. Bygninger, hvor omstillingen er uforholdsmæssig bekostelig, og bygninger, som påregnes nedrevet inden for en kortere årrække, men som allerede er tilsluttet den kollektive varmforsyning, kan ikke få en fritagelse fra et påbud om forblivelsespligt.

Fritagelsesmuligheder for bygninger, som er indrettet med vedvarende energianlæg eller som forsynes med overskudsvarme, samt fritagelse for sommerhuse m.v. og eksisterende lavenergibygninger er uændret i forhold til den gamle tilslutningsbekendtgørelse med hensyn til påbudstypen (se dog afsnit 4.2.). Dvs. at disse bygninger ikke kan kræves tilsluttet, uanset om der er tale om et påbud om tilslutningspligt eller forblivelsespligt. For disse bygninger vil den kollektive forsyning som regel være en supplerende varmekilde. Det bør derfor være muligt for ejere af disse bygninger at opsiges varmeleverancen, f.eks. når de faste afgifter bliver for høje i lyset af, at varmen ikke bruges som primær varmekilde. Hensynet er derfor stadig relevant i forhold til disse fritagelsesmuligheder. Det bemærkes dog, at fritagelsen for bygninger indrettet med visse vedvarende energianlæg bortfalder, når anlægget skal udskiftes.

Desuden er dispensationsmuligheden for folkepensionister ændret. Efter den gamle tilslutningsbekendtgørelse og Energiklagenævnets praksis kunne folkepensionister få dispensation fra både tilslutnings- og forblivelsespligt. Det ændrer den nye tilslutningsbekendtgørelse på. Folkepensionister kan efter den nye tilslutningsbekendtgørelse alene få dispensation fra et påbud om tilslutningspligt.

Dispensationsmuligheden for folkepensionister har sin baggrund i forslaget til ændring af lov om varmforsyning af 31. maj 2000. Af de almindelige bemærkninger til lovforslaget fremgår det, at: *“Endelig skal der med udgangspunkt i de allerede gældende bestemmelser for tilslutningspligt, jf. varmforsyningslovens § 12, stk. 1 og 2, fremover være mulighed for at undtage særlige befolkningsgrupper fra tilslutningspligten, idet de nævnte bestemmelsers ordlyd i øvrigt ikke ændres. Kriterierne for denne undtagelse vil blive udarbejdet i en bekendtgørelse og sigte på fritagelse af f.eks. folkepensionister.”*

Det fremgår af Varmeforsyningsloven med kommentarer af Klavs V. Gravesen, Christine Ravnholt Hartmann og Kamma Eilschou Holm Jonassen, 1. udg. 2004, side 286-287 vedrørende dispensationsbestemmelsen for folkepensionister, at: *“Baggrunden var, at det kunne forekomme urimeligt, hvis en folkepensionist skulle omstille sin eksisterende opvarmningsform. En sådan omstilling kan betyde opgravning af have, nedrivning og opbygning indvendigt, hvilket der var et politisk ønske om at skåne personer, som muligvis også havde en kortere år-række tilbage i egen bolig, for.”*

I den nye tilslutningsbekendtgørelse er det således tydeliggjort, at der kun kan gives dispensation fra en tilslutningspligt for bebyggelse, der ikke allerede er tilsluttet den kollektive forsyning. Hvis en folkepensionist én gang har tilsluttet sig den kollektive varmforsyning, kan han eller hun således ikke fravælge den kollektive forsyning med hjemmel i § 17, stk. 2, når kommunalbestyrelsen pålægger forblivelsespligt.

Se afsnit 4.3. for yderligere ændringer af § 17, stk. 2.

Med hensyn til dispensationsbestemmelsen for nye lavenergibygninger, skal kommunalbestyrelsen give dispensation fra såvel tilslutnings- som forblivelsespligt. Forblivelsespligten vil normalt blive lagt på matriklen og når der opføres en ny bygning på matriklen vil bygningen således være omfattet af forblivelsespligten. Når bygningen opføres som en lavenergibygning, har ejeren dog krav på dispensation, jf. § 17, stk. 3. Der er kun krav på dispensation, når der er tale om en ny bygning. Når en eksisterende bygning bliver ombygget til en lavenergibygning, har ejeren, jf. § 16, ikke et dispensationskrav. Kommunalbestyrelsen kan i tilfælde af en ombygning dog give dispensation efter § 17, stk. 1, når særlige hensyn taler for det.

Der skal således gives dispensation fra forblivelsespligt i tilfælde, hvor en gammel bygning reves ned og der opføres en lavenergibygning i stedet for. Også når der opføres en ny lavenergibygning på samme matrikel end et byggeri, der er omfattet af forblivelsespligt, vil denne nye lavenergibygning ikke være forpligtet at tilslutte sig den kollektive forsyning. I det sidste tilfælde medfører dette, at der ikke skal betales faste afgifter (der ofte beregnes ud fra en kvadratmeterpris) for lavenergibygningen.

Se afsnit 5 for yderligere bemærkninger til § 17, stk. 3.

4.2. Ændring bestemmelse om fritagelse for vedvarende energianlæg

Fritagelsesbestemmelsen for bygninger indrettet med vedvarende energianlæg er ændret. Bestemmelsen indeholdt hidtil en udtømmende opregning af de kategorier af vedvarende energianlæg, der kan fritages. Den nye tilslutningsbekendtgørelse giver vedvarende energianlæg krav på dispensation således, at også nye teknologier, som brintanlæg, og fremtidige teknologier kan blive fritaget.

Vedvarende energianlæg er anlæg, der producerer energi ved anvendelse af vedvarende energikilder. For at kunne blive fritaget efter tilslutningsbekendtgørelsens § 15 skal anlægget kunne dække mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand. Lov om fremme af vedvarende energi indeholder en definition af vedvarende energikilder. Ved vedvarende energikilder forstås bl.a.: vindkraft, vandkraft, biogas, biomasse, solenergi, bølge- og tidevandsenergi samt geotermisk varme.

Vedvarende energianlæg, der har krav på dispensation efter den nye bestemmelse, er i hvert fald de anlæg nævnt i den gamle bestemmelse: solvarmeanlæg, varmepumper, vindmøller, biogasanlæg, komposteringsanlæg, vandkraftanlæg, træfyr eller halmfyr. Desuden er brintanlæg omfattet af den nye bestemmelse. Hvis der i fremtiden udvikles nye teknologier, der kan betragtes som vedvarende energianlæg, og i øvrigt opfylder kravene, vil disse også være fritaget for tilslutningspligt efter den nye bestemmelse.

Ikke alle træfyr er vedvarende energianlæg i tilslutningsbekendtgørelsens forstand. Energistyrelsen har udstedt vejledning herom i 1997 via den såkaldte *Positivliste for træfyrede anlæg*. Energiklagenævnet har dog i deres høringsvar påpeget, at denne vejledning er forældet og har efterlyst en nærmere definition af begrebet. I den nye tilslutningsbekendtgørelse bliver begrebet 'træfyr' således defineret. Alene brændekedler med inverteret forbrænding eller automatiske stokeranlæg er vedvarende energianlæg, der kan medføre fritagelse for tilslutningspligt. Kedlen eller anlægget skal desuden være konstrueret til og kan alene anvendes til fyring med rent træ, f.eks. træflis, træpiller eller helt træ.

En brændekedel med omvendt eller inverteret forbrænding er karakteriseret ved, at brændsler forgasses/forbrændes i et kammer, og at de dannede gasser tvinges ned i et underliggende sekundært brændkammer, hvor gasserne færdigforbrændes. Automatiske, stokerfyrede anlæg er kendetegnet ved, at brændsel ved hjælp af et mekanisk transportsystem, f.eks. en transportsnegl, automatisk føres fra en brændselssilo til anlæggets forbrændingsenhed. Det er en anlægstype, som er specialiseret til udelukkende at anvende pelleteret eller findelt brændsel (3-5 cm.), som træflis, træ- eller halmpiller. Forbrændingsenheden kan være anbragt enten inde i anlæggets kedel eller som en separat forbrændingsdel (forfyr), der er tilkoblet kedlen.

En brændekedel eller stokeranlæg kan opnå fritagelse for tilslutningspligt, når den er koblet på centralvarmeanlægget og ikke er monteret med automatisk askeudtag. Udelukkelsen af anlæg monteret med automatisk askeudtag begrundes med, at dette vil være overflødigt på anlæg, som udelukkende fyres med rent træ på grund af træets meget lave askeindhold (ca. 0,5-1,5 %). Hvis et anlæg ønskes monteret med automatisk askeudtag, der på små anlæg er relativt dyre, må det derfor antages, at brugeren har hensigt at anvende andre træbaserede brændsler end rent træ, f.eks. træbriketter med et mindre indhold af et fossilt brændsel.

Træfyr, der opfylder kravene i standard DS/EN 303-5 vil i hvert fald være omfattet af bestemmelsen om fritagelse for vedvarende energianlæg, såfremt de kan dække mere end halvdelen af bygningens energiforbrug. Kommunalbestyrelsen kan dog ud fra en konkret vurdering også give andre træfyr fritagelse fra tilslutningspligt under § 15, stk. 1, nr. 2, og stk. 2, nr. 1, når de i øvrigt opfylder de ovenfor nævnte krav.

Efter den gamle positivliste fra 1997 skulle anlæg installeret efter 1. april 1997 derudover være anført på Informationssekretariatet for Vedvarende Energis liste over typegodkendte og tilskudsberettigede biobrændselsanlæg og være tilskudsberettiget jf. Energistyrelsens bekendtgørelse nr. 180 af 5. marts 1997. Positivlisten fra 1997 er dog forældet og disse krav er således ikke længere gældende.

I øvrigt er bestemmelsen om beslutningsgrundlaget for et påbud om tilslutnings- eller forblivelsespligt (§ 3) ændret således, at kommunen ved projektførelæggelse bliver oplyst om bru-

gerøkonomien ved opvarmning med varmepumpe i stedet for med oliefyr. Efter den gamle tilslutningsbekendtgørelse skulle kommunen ved forelæggelse af et projekt, der belyser forudsætningerne for tilslutnings- eller forblivelsespligt, få eksempler på brugerøkonomien ved tilslutning til kollektiv forsyning i forhold til fortsat opvarmning med oliefyr. Det vurderes ikke længere relevant for kommunalbestyrelsens beslutning at sammenligne kollektiv varmforsyning med oliefyr. Opvarmning med oliefyr er i dag – i lyset af målsætningen om, at Danmark skal være uafhængig af fossile brændsler – ikke et relevant alternativ til kollektiv varmforsyning. Det er derimod en varmepumpe.

4.3. Ændring af bestemmelse om dispensation for folkepensionister

Den nye tilslutningsbekendtgørelse angiver grænserne for hvornår en folkepensionist har krav på dispensation efter § 17, stk. 2. Som anført ovenfor, er hensynet bag bestemmelsen at skåne ældre personer, der muligvis kun kan bo på deres ejendom i et mindre antal år, fra den omstilling, som en tilslutning til den kollektive varmforsyning kan indebære. I lyset af dette hensyn, er muligheden for at få dispensation efter denne bestemmelse begrænset til personer, der:

1. er folkepensionist på tilslutningstidspunktet, dvs. det tidspunkt, hvor der er forsyningsmulighed fra anlægget og hvor fristen for tilslutning er udløbet,
2. der har været ejer eller medejer af den pågældende ejendom siden kommunalbestyrelsen traf beslutning om tilslutningspligt, og
3. der har haft fast bopæl på ejendommen siden kommunalbestyrelsen traf beslutning om tilslutningspligt.

Den tidligere bestemmelse om folkepensionister blev fortolket således, at man skal først skal være folkepensionist på tilslutningstidspunktet. I den nye tilslutningsbekendtgørelse er dette fastlagt i selve bestemmelsen.

Alene en person, der ejer eller medejer ejendommen, har krav på dispensation efter § 17, stk. 2. Desuden skal personen have fast bopæl på ejendommen. Når en ejer eller medejer ikke beboer ejendommen er hensynet bag bestemmelsen om, at folkepensionisten skal have mulighed for at nyde en uforstyrret beboelse i de år, der er tilbage, ikke relevant.

Ejerskabs- og bopælskravene gælder fra det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen traf beslutning om tilslutningspligten. Når en ejer først flytter ind i ejendommen på et senere tidspunkt er hensynet om en fortsat uforstyrret beboelse heller ikke relevant. Ved at kræve, at personen har været (med)ejer af ejendommen siden det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen traf beslutning om tilslutningspligten, ved kommunalbestyrelsen og det kollektive varmforsyningsanlæg, når der træffes beslutning om tilslutningspligt, hvilke ejendomme vil være omfattet af dispensationen, jf. § 17, stk. 2. For varmforsyningsanlægget er varmegrundlaget relevant for vurderingen af hvor stor en kapacitet nettet skal have. Der skal således ikke gives dispensation, når ejendommen inden tilslutningsfristens udløb bliver solgt til én, der vil være folkepensionist på tilslutningstidspunktet. Når en person beslutter at erhverve en ejendom, velvidende at denne er pålagt tilslutningspligt, vil det ikke være nødvendigt at skåne personen for de mulige konsekvenser, en omstilling kunne indebære.

Endeligt kan dispensationsbestemmelsen alene anvendes ved enfamiliesejendomme, dvs. ejendomme, som indeholder én selvstændig lejlighed. Dermed undgås det, at bofællesskaber eller bygninger med flere lejligheder bliver undtaget fra tilslutningspligten alene fordi én af ejerne/beboerne er folkepensionist.

Dispensationen bortfalder, når ét af kravene ikke længere er opfyldt. Dette betyder, at ejendommen skal tilsluttes, når ejendommen bliver solgt eller folkepensionisten flytter fra ejendommen, uanset om den nye ejer/beboer også er folkepensionist. En senere overdragelse til folkepensionistens ægtefælle vil således medføre, at dispensationen bortfalder. Kun i tilfældet af, at ægtefællen selvstændigt opfylder kravene i § 17, stk. 2, kan dispensationen opretholdes.

5. Dispensation lavenergibygninger

5.1. Ændring definitionsbestemmelse lavenergibygninger

Definitionsbestemmelsen er ændret med hensyn til lavenergibygninger. Det skal efter den nye bestemmelse handle om bebyggelser, hvor det kan dokumenteres, at de på tidspunktet for ansøgningen om byggetilladelsen opfylder bygningsreglementets energirammer for energiforbrug for lavenergibygninger. Den gamle tilslutningsbekendtgørelse tog udgangspunkt i reglerne på tidspunktet for bygningers opførelse. Ændringen medfører, at det er klart for bygherrerne, når de søger om byggetilladelse, hvilke regler, der gælder for de bygninger, de vil opføre. Bestemmelsen er dermed blevet identisk med planlovens § 21 a, som definerer lavenergibygning efter planloven, og hvor der ligeledes tages udgangspunkt i reglerne på tidspunktet for ansøgningen om byggetilladelsen.

5.2. Forhold til ændrede byggereregler for lavenergibyggeri (BR10)

Efter tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 3, har ny bebyggelse, der opføres som lavenergibygninger, krav på dispensation fra tilslutningspligt. *Ny bebyggelse, der opføres som lavenergibygninger*, defineredes i den gamle bekendtgørelse som: "Bebyggelser, hvor det kan dokumenteres, at de på tidspunktet for deres opførelse til lavenergibygninger opfylder de gældende klassificeringskrav til lavenergibygninger i Bygningsreglementet". *Bygningsreglementet* defineredes i den gamle bekendtgørelse som: "Bygningsreglement 2008 med senere ændringer samt herefter kommende bygningsreglementer".

I Bygningsreglement 2010 (BR10) er energikravene skærpet. Efter de nye regler skal alt nybyggeri fra 1. januar 2011 opfylde energikrav, som svarer til det, der efter Bygningsreglement 2008 (BR08) kaldes lavenergiklasse 2, men som efter BR10 er blevet til standardbyggeri efter rammen. BR10 indeholder i dag lavenergiklassen "energiklasse 2015", mens der arbejdes på en "energiklasse 2020".

Fra BR10's ikrafttrædelse den 30. juni 2010 er således alene ny bebyggelse, der opfylder BR10-kravene for lavenergibyggeri, fritaget fra tilslutningspligten, jf. § 17, stk. 3.

Når visse forudsætninger er opfyldt, tillader § 3, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 810 af 28. juni 2010 om offentliggørelse af bygningsreglement 2010 dog, at en bygning bliver opført efter reglerne i BR08 også efter den 30. juni 2010. Når en bygning, jf. § 3, stk. 4, bliver opført efter regler i BR08, vil denne bygning have krav på dispensation efter tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 3, når det kan dokumenteres, at bygningen er en lavenergibygning efter BR08. Dvs., at både lavenergiklasse 1 og 2 har krav på dispensation.

Kommunalbestyrelsen skal meddele dispensationen ved meddelelse af byggetilladelsen.

I forbindelse med planerne om at indføre en strategisk energiplanlægning i kommunerne, vil Energistyrelsen gennemføre analyser, som skal tilvejebringe et grundlag for generelt at vurdere den samfundsøkonomisk bedste forsyningsform – individuelt eller kollektivt – for nybyggeri, der opføres i henhold til BR10-reglerne. Disse analyser kan give anledning til at ændre på reglerne om tilslutningspligt for nybyggeri.

5.3. Forhold til regler i projektbekendtgørelsen for blokvarmecentraler

Det bemærkes i øvrigt, at et større byggeri, der opføres efter reglerne i BR10, stadig kan være forpligtet til at tilslutte sig den kollektive varmeforsyning efter reglerne for brændselsvalg ved projekter for blokvarmecentraler, jf. §§ 18-20 i bekendtgørelse nr. 1295 af 13. december 2005 (projektbekendtgørelsen). Efter disse regler skal blokvarmecentraler i kollektiv forsynede områder forsynes med kollektiv forsyning. Når en blokvarmecentral ligger i nærheden af et kollektivt forsynet område, skal området som regel udvides til at forsyne blokvarmecentralen, medmindre dette ikke er samfundsøkonomisk fornuftigt. Ved en blokvarmecentral forstås efter projektbekendtgørelsens § 2, nr. 3, “en varme- eller kraftvarmecentral, der er etableret i forbindelse med et større byggeri, hvis formål er at forsyne en lukket kreds eller et forudbestemt antal brugere med energi til bygningers opvarmning eller forsyning med varmt vand.” Det handler om et stort byggeri (en stor bygning eller flere bygninger), hvor den lukkede kreds har brug for en varmeeffekt over 0,25 MW, f.eks. en skole eller et plejehjem.

Forpligtelsen efter projektbekendtgørelsen til at tilslutte sig den kollektive forsyning gælder også, når varme- eller kraftvarmecentralen ikke er etableret endnu. Det er nok, at der er tale om et stort byggeri, som ville kræve et anlæg med en kapacitet over 0,25 MW til at forsyne dette. Hvis byggeriet består af flere bygninger skal det desuden vurderes, om det er samfundsøkonomisk mest fornuftigt, at bygningerne aftager varme fra samme vandbårne system. Hvis en eller flere boligblokke forsynes af uafhængige interne net, der hver især er under 0,25 MW, vil de ikke være omfattet af forpligtelsen til at blive kollektivt forsynet.

Lavenergibygninger vil som regel have et lavt energiforbrug. Disse bygninger vil således normalt ikke være omfattet af reglerne for blokvarmecentraler, men når en lavenergibygning alligevel har så et stort varmebehov, at der skal et anlæg på 0,25 MW til for at forsyne dette, skal byggeriet efter de nuværende regler forsynes via den kollektive forsyning.

6. Vejledning om inddragelse af sagens parter m.v.

En kommunes beslutning efter tilslutningsbekendtgørelsen er en afgørelse i forvaltningslovens forstand. Dette gælder såvel beslutninger om at pålægge tilslutnings- eller forblivelsespligt som beslutninger om fritagelse eller dispensation. Forvaltningsloven giver parter i sagen visse rettigheder, såsom retten til at blive hørt m.v. Ved afgørelser efter tilslutningsbekendtgørelsen vil forsyningsselskabet og de berørte grundejere normalt være parter i sagen.

Når en kommune overvejer at pålægge tilslutnings- eller forblivelsespligt eller at dispensere fra tilslutnings- eller forblivelsespligten, skal sagens parter således høres inden, der træffes afgørelse.

Tilslutningsbekendtgørelsen indeholder en procedure for at pålægge tilslutnings- og forblivelsespligt med godkendelse af et tilslutnings- eller forblivelsesprojekt. Når bekendtgørelsens

regler om inddragelse af berørte grundejere, forsyningsselskab m.m. følges, vil kravene i forvaltningsloven om høring normalt også være opfyldt.

Herudover skal forvaltningslovens øvrige regler om begrundelse, klagevejledning m.v. iagttages. Reglerne om klagevejledning indebærer bl.a., at parterne orienteres om de afgørelser, herunder dispensationer, som kommunen har truffet.

7. Ændring af klagebestemmelsen

Efter anbefaling fra Energiklagenævnet og bemærkningerne fra KL er klagebestemmelsen ændret således, at klagen skal indgives direkte til Energiklagenævnet i stedet for via kommunalbestyrelsen.

Formålet med det gamle krav om, at klagen skulle indgives til kommunalbestyrelsen, var at give kommunerne mulighed for at revurdere deres afgørelse og evt. genoptage den afgjorte sag på baggrund af klagen som alternativ til at videresende klagen til Energiklagenævnet som rekursinstans. På den ene side er det at foretrække, at en sag løses mellem kommunen og klageren, hvis dette er muligt. På den anden side, er det vigtigt at sikre, at en klage bliver indgivet hurtigst muligt til Energiklagenævnet, når en mindelig løsning ikke er mulig.

Energistyrelsen har på den baggrund ændret klagebestemmelsen således, at det både sikres, at klager bliver indgivet til Energiklagenævnet, og at kommunen har mulighed for at løse sagen direkte med klageren. Af den nye klagebestemmelse fremgår det, at en klage skal være indgivet skriftligt til Energiklagenævnet inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Energiklagenævnet skal herefter orientere den pågældende kommune om klagen inden for 7 dage efter klagen er modtaget og fremsende en kopi. Dermed får kommunen mulighed for at revurdere sin afgørelse. Hvis kommunen er enig i klagen og godt vil genoptage sagen, kan kommunen meddele dette i sin udtalelse til Klagenævnet. Klagenævnet vil i dette tilfælde som regel hjemvise sagen til fornyet behandling. At kommunen bliver orienteret om klagen er desuden vigtigt af hensyn til kommunernes beføjelser til at håndhæve bekendtgørelsen.

I tilfældet af, at en mindelig løsning er mulig, kan klageren også trække klagen, hvorefter kommunen kan genoptage sagen.

Når sagen skal behandles af Energiklagenævnet alligevel, bliver kommunalbestyrelsen som regel bedt om at fremkomme med en udtalelse.

8. Tekniske ændringer og opdateringer

Den nye tilslutningsbekendtgørelse indeholder enkelte mindre tekniske ændringer og opdateringer. F.eks. er reglerne om det tidspunkt, hvorfra fristen på 9 år for tilslutning af eksisterende bebyggelse regnes, ændret i forbindelse med projektet DIADEM. DIADEM er en forkortelse for 'Digital adgang til oplysninger i forbindelse med ejendomshandel'. Formålet med DIADEM er, at alle de offentlige ejendomsoplysninger, der er nødvendige ved ejendomshandel, stilles til rådighed for borgere, virksomheder og offentlige myndigheder samlet ét sted, i én og samme arbejdsgang via internettet. For at data om varmforsyning kan tilgås fra bl.a. DIADEM, skal disse digitaliseres og lægges ind i PlansystemDK, og den efterfølgende ajour-

føring skal varetages af kommunerne. I den forbindelse har der været behov for oplysning af en konkret dato, hvorfra tilslutningspligten gælder i et givet område.

Efter de gamle regler blev fristen regnet fra tidspunktet, hvor ejendommens ejer har modtaget kommunalbestyrelsens meddelelse om, at ejendommen er pålagt tilslutningspligt. Det kan være forskelligt fra ejendom til ejendom. Derfor knyttes fristen for tilslutning i den nye tilslutningsbekendtgørelse til den dato, hvor kommunalbestyrelsen traf beslutning om at pålægge tilslutningspligt. På denne måde bliver den dato, hvornår tilslutning senest skal finde sted, den samme for alle ejendomme i et givet område. Af samme grund fastlægges det i den nye tilslutningsbekendtgørelse, at forblivelsespligt får virkning fra tidspunktet, hvor kommunalbestyrelsen traf beslutning om pålæg af forblivelsespligt.

Lov nr. 1555 af 21. december 2010, der tilvejebringer det fornødne lovgrundlag til at sikre borgere og ejendomsformidlere hurtigere adgang til offentlige oplysninger, som bruges i forbindelse med ejendomshandel, er trådt i kraft 1. januar 2011. Loven ændrer varmemforsyningslovens § 15 med henblik på, at der fastsættes regler om, at kommunerne indberetter og ajourfører oplysninger om varmemforsyning til PlanSystemDK således, at disse bliver digitalt tilgængelige og kan tilgå DIADEM. Det er oplysninger om hvilke af kommunens områder, der udbydes hvilke opvarmningsformer (forsyningsområder), indenfor hvilke områder der gælder tilslutnings- eller forblivelsespligt, samt indenfor hvilke områder der er nedlagt forbud mod visse opvarmningsformer. Varmeforsyningslovens § 15 er med hensyn til oplysninger om tilslutnings- og forblivelsespligt samt forbud mod visse opvarmningsformer udmøntet i tilslutningsbekendtgørelsens § 21, stk. 2. Denne bestemmelse vil dog først træde i kraft den 1. januar 2012, når de gamle beslutninger forventes at være digitaliseret og lagt ind på PlanSystemDK.

9. Overgangsbestemmelse

Når kommunen har modtaget et projekt, der belyser forudsætningerne for pålæg om tilslutningspligt, forblivelsespligt eller bidragspligt før den nye tilslutningsbekendtgørelse er trådt i kraft, skal sagen færdigbehandles efter den gamle tilslutningsbekendtgørelse. Dvs. at såvel beslutningen om projektet, et evt. efterfølgende pålæg og klagebehandlingen skal ske efter reglerne i tilslutningsbekendtgørelse nr. 31 af 29. januar 2008.

Projekter, der modtages af kommunen efter den nye tilslutningsbekendtgørelse er trådt i kraft, behandles efter de nye regler.